

ÅRSBERETNING FOR FREDNINGS- OG BEVARINGSUDVALGET FOR PERIODEN MAJ 2018 – MAJ 2019

1. Udvalgets kommissorium

I sammentrængt form består udvalgets opgave i at beskæftige sig med arkitektur fra før 1945 med hensyn til fredning og bevaring, både generelt og specifikt.

Således har udvalget ansvaret for stillingtagen til rejsning af fredningsforslag for bygninger, som der peges på af folk udefra eller af udvalget selv.

2. Udvalgets sammensætning

Ved genoptagelsen af udvalgets arbejde efter generalforsamlingen sidste år var der ingen ændringer i sammensætningen, og der skete heller ikke nogen ændringer i besættelsen af tillidsposterne, så udvalget ser p.t. således ud:

Formand: Helge Torm

Næstformand: Torben Lindegaard Jensen

Ordinære medlemmer:

Per Godtfredsen

Allan Tønnesen

Søren Vadstrup

Søren Hossy

Jens Aaberg

Claus M. Smidt (repræsentant for Foreningen til Gamle Bygningers Bevaring)

Susanne Havning (do., suppleant for CMS)

Sekretær: Nanna Uhrbrand

3. Udvalgets mødevirksomhed

20. juni 2018 i Borgergade

15. august 2018 i restaurant på Holmen (efter tur på Nyholm, se lige nedenfor)

9. oktober 2018 i Borgergade

21. marts 2019 i Borgergade

Sommerudflugt: Den 15. august 2018 til Nyholm, København

Formanden deltog i Landsforeningens konference på Christiansborg 25. sep. 2018.

Fællesmøde for alle udvalg: 28. november 2018 i Borgergade.

4. Fredningsforslag, der er behandlet, vedtaget og sendt videre til Styrelsen i perioden

- 1) Bjørnebrønden i Nyk. F., 1930'erne. Skulptur af Bøggild. Sagen rejst på lokalforeningens foranledning, afsendt den 29. oktober 2018 og behandlet i Bygningssynet den 7. februar 2019, men "sendt til hjørne".

- 2) Kunstmuseumsbygningen på Jernbanegade 13 i Odense, opført 1884-85 (tværbygning lidt senere) efter tegninger af murermester og arkitekt Fr. E. Andersen, Odense (1855-1937), bistået af ark. Schwanenflügel. Sagen blev rejst af lokalforeningen i april, bygning besigtiget s.m. v/fmd.; ansøgning afsendt 5. november 2018, endnu ikke behandlet i Bygningssynet.
- 3) Galionsgården i Sønderho, Fanø, længehus fra 1700-tallet. Sagen rejst af ejer, hus besigtiget 26. juli 2018, ansøgning afsendt den ???????? marts 2019.

5. Nye fredningsforslag, der er behandlet i perioden og vedtaget, men endnu ikke fremsendt til Styrelsen

1. Lægeboligen i Tommerup på Fyn, bedre byggeskik. I privat eje. Ejer dog tøvende.
2. Birkelundgård i Albertslund; fin, velbevaret bedre byggeskik. Arkitekt: Ivar Bentsen. Ejer: Kommunen.
3. Sudergade 36 i Helsingør. En historisk 1700-talsejendom. I privat eje.
4. Anes Hus, Hellebæk (lille bindingsværkshus med indvendig sidebåndskonstruktion). Ejer: Naturstyrelsen.

6. Fredningssager, der er under overvejelse

1. Den gamle Lillebæltsbro. Foreslået af Susanne Koch. Udvalget vil først gerne have et overblik over broer i Danmark.

7. Behandlede fredningsforslag, der er afvist i perioden

- 1) Treledet på Frederiksberg, trefløjet etageejendom, opført o. 1930 efter tegning af bl.a. Palle Suenson. Sagen rejst i 2017 af beboer-repræsentationen. Udvalget afviste den 20. juni 2018 at rejse fredningssag på grund af modstand hos ejer (en pensionskasse) og visse uheldige moderniseringer. Den 11. august sendte Landsforeningen på den anden side en bevaringserklæring for Treledet til både ejeren og beboer-repræsentanterne.
- 2) Kvægtorvsbygningen, Farimagsvej 8, Næstved. Opført som kommandantbolig i 1912, tegnet af arkitekt Svend Sinding. Forslag opstået i samarbejde mellem udvalget og lokalforeningen. Besigtigelse v/fmd. og landsformand den 1. juni 2018 afslørede væsentlige ombygninger. Den 26. juni sendte Karen Margrethe Olsen besked til ejer og forening om vores nej til at rejse fredningssag.
- 3) Sundvænget i Hellerup, rækkehuse opført 1925-26 efter tegninger af arkitekt Thorkild Henningsen. Rejst af Christoffer Harlang, Arkitektskolen og ejer af et af rækkehusene. Besigtigelse 30. august 2018 v/Per Godtfredsen og Susanne Havning. Afvist ved mødet i oktober 2018 – grundet modvilje hos ejerforeningen og ombygninger i vid udstrækning.
- 4) Den 10. august 2018 er der sendt besked til Designmuseet, at vi ikke agter at rejse fredningssag for udhuset i bindingsværk i den ydre gård. Det er amputeret i begge ender og ombygget indvendigt.

8. Behandlede bevaringssager

Indsigelser:

1. Kirkevej 50 i Fangel By. I forlængelse min mail af 14. maj 2018 er der kommet flere indsigelser mod ansøgningen om nedrivning af ejendommen. Byplan har herefter været i dialog med ansøger, der har valgt at trække sin ansøgning om nedrivning tilbage. Ansøgningen betragtes derfor som opgivet, og sagen vil blive afsluttet. (Mail af 28. juni 2018).
2. Holckehus, H.C. Andersens Boulevard, Kbh. Henvendelse fremkom i 2017 fra lejer af et af kunstnerværelserne i tagetagen, som er truet af ny ejers tiltag. Den 15. september 2018 sendte udvalget en skrivelse til teknik- og miljøborgmesteren Ninna Hedeager Olsen. Hun kvitterede, idet hun roste Landsforeningen for dens arbejde: " Mange tak for jeres indsats for at sikre kulturarven i København. Det værdsætter vi meget som udvalgsmedlemmer."
3. Granfeldts Gård i Maribo. Landsforeningen kunne ikke længere, da vi nåede sommeren 2018, bistå i den givne, alvorlige situation, hvor lokalforeningen desværre ikke inden for den halve års frist, den havde fået i 2017, havde stillet et eneste gennemarbejdet løsningsforslag op.
4. Nyelands Gaard, Algade 14, Korsør; købmandsgård fra 17-1800-tallet, til dels i stærkt forfald. Formanden og Jens Aaberg besøgte stedet i forsommeren 2018. Slagelse Kommune eksekverede i juli 2018 en nedrivning af de medtagne dele af gården. Vi har herefter ikke mere med denne sag at gøre.
5. Algade 49a i Skanderborg, den fredede landevejskro. 16. juli 2018 sendte Landsforeningen en slags indsigelse til kulturminister Mette Bock vedr. denne ejendoms skæbne.
6. Kongshusvej 69A og B, Odder. Længehus i bindingsværk opført som smedebolig sidst i 1700-årene. Lokalforeningen bad Landsforeningen om en støtteerklæring, der skulle sendes til Fredningsnævnet for Østjylland, der skulle tage stilling til ejers (besidderen af Rathlousdal) ønske om nedrivning, idet bygningen indgår i en naturfredning. Deltagelse i en slags åstedsforretning blev aflyst i sidste øjeblik. Indsigelse fremsendt den 19. juli 2018. Nævnet gav ejer medhold.
7. Gl. Præstegård, Vilstrup Præstevænge 21A. Indsigelse mod lidt uheldig ombygningsplan for stuehuset fremsendt 23. juli 2018 til Haderslev Kommune. Kommunen har besluttet ikke at imødekomme ejers andragende.
8. Romsøhuset på Hofmangavevej 17. Den 14. august 2018 blev sendte vi indsigelse vedr. ejers ansøgning om tilladelse til nedrivning af til Nordfyns Kommune. Kommunen har efterfølgende tilladt nedrivning, meddelt 11. oktober 2018.
9. Forslag til lokalplan for Lille Kongensgade-karréen i København. Kommentarer indsendt 1. marts 2019 til Københavns Kommune – med ros for bestemmelser for udnyttelse af

dele af komplekset, så vidt muligt til sikring af det historiske værtshusmiljø, og med ris for altan-imødekommenhed.- Denne indsigelse er lavet i fuld forståelse med Ditte Thye, formand for Planudvalget.

10. Agervej 17, 8300 Odder. Bevaringsværdigt sommerhus fra 1920. Indsigelse – på lokalforeningens opfordring – imod tilladelse til nedrivning af huset indsendt den 14. januar 2019.

9. Udadvendt virksomhed

Foredrag:

1. juli 2018 holdt formanden foredrag om bygningsfredningslovens 100 år på Tersløsegård.

Indlæg i pressen:

11. juli 2018 publiceredes et læserbrev v/formanden ang. affredning for Algade 49A Ugebladet Skanderborg.

Bistand til lokalforeninger:

Adelgade 49a i Skanderborg, affredningstruet. Formanden drøftede sagen omkring dette hus og byens situation i det hele taget med de lokale bevaringskræfter fra lokalforeningen og lokalmuseet på arkivet i Skanderborg den 27. august 2018.

Formanden bistod Bevaringsforeningen for Tårnby Kommune ved et møde med den socialdemokratiske partiforening i kommunen den 14. januar 2019.

Formanden repræsenterede endvidere Landsforeningen ved Tårnby-foreningens 25-års jubilæum på Tårnby Rådhus den 16. marts 2019.